

Zaventemse schooldirecteur trekt aan alarmbel over gedragsproblemen leerlingen:
“Dringend hulp nodig”

Dit was een artikel van het VRT nieuws deze week. De toon is een alarmklok. Daarom heb ik AI losgelaten om te kijken wat eventueel de oplossing zou kunnen zijn. Waarschijnlijk zullen experts wel meer kennis en inzage hebben in de problematiek maar ik vond het AI antwoord de moeite om ook even te delen.

Kurt Gommers, directeur van de middelbare school ZAVO in Zaventem, heeft samen met een groep leerkrachten, directeurs, zorgcoördinatoren en leerlingenbegeleiders een open brief geschreven aan Vlaams minister van Onderwijs Zuhair Demir (N-VA). Ze maken zich grote zorgen over de vele gedragsproblemen en het mentale welzijn van hun leerlingen, en vragen hulp.

De Uitdagingen van Ouderschap en Onderwijs

Ouderschap en onderwijs vormen een dynamiek die vaak gepaard gaat met diverse uitdagingen. Zowel ouders als leerkrachten worden regelmatig geconfronteerd met situaties waarin herhaling van instructies noodzakelijk lijkt. Jonge kinderen bevinden zich in een fase van ontwikkeling waarin ze vaak nog niet volledig in staat zijn om instructies te begrijpen of op te volgen. Dit leidt vaak tot frustratie bij ouders en opvoeders, vooral wanneer de communicatie en gehoorzaamheid niet op de gewenste manier verlopen.

Een belangrijke uitdaging is de inconsistentie in het gedrag van kinderen. Jonge kinderen zijn geneigd om te experimenteren met grenzen en zijn vaak nog in ontwikkeling als het gaat om zelfdiscipline. Hierdoor kan het voor ouders en leerkrachten moeilijk zijn om geduld te behouden terwijl zij proberen duidelijkheid te scheppen in wat zij van de kinderen verwachten. Het niet volgen van instructies kan voortkomen uit natuurlijke nieuwsgierigheid en de behoefte aan autonomie, hetgeen enigszins afleidt van verwachtingen van gehoorzaamheid.

Het opvoeden van kinderen vraagt om een diepe begripsvorming van de

ontwikkelingsprocessen. Ouders moeten leren om geduldig te reageren op herhaalde fouten en de noodzaak van herhaling. Leerkrachten kunnen ook te maken krijgen met het verlangen naar onmiddellijke gehoorzaamheid in een klasomgeving. In dit geval is het cruciaal om de ontwikkeling van leerlingen als uitgangspunt te nemen bij het formuleren van hun verwachtingen. Een effectieve aanpak is het gebruik van positieve bekrachtiging en duidelijke communicatie, wat kan bijdragen aan een betere samenwerking en begrip van de instructies die aan kinderen worden gegeven.

Geduld en consistentie zijn essentiële elementen in deze uitdaging van ouderschap en onderwijs. Door in te zetten op deze waarden kunnen ouders en opvoeders effectieve strategieën ontwikkelen die niet alleen de ontwikkeling van kinderen ondersteunen, maar ook een harmonieuze omgeving bevorderen waarin leren en groeien centraal staan.

De Ontwikkeling van de Prefrontale Cortex

De prefrontale cortex, een essentieel gebied van de hersenen, speelt een cruciale rol in de ontwikkeling van kinderen, vooral in de context van impulscontrole en besluitvorming. Dit specifieke hersengebied is verantwoordelijk voor hogere cognitieve functies, waaronder planning, sociale interactie en het reguleren van gedrag. Het is opmerkelijk dat de prefrontale cortex bij jonge kinderen slechts voor ongeveer 25% ontwikkeld is. Dit feit is van grote invloed op hoe zij hun emoties en gedragingen beheren.

De beperkte ontwikkeling van de prefrontale cortex in de vroege kinderjaren betekent dat kinderen vaak moeite hebben met het beheersen van impulsen. Ze kunnen gemakkelijk afgeleid raken en zijn minder in staat om na te denken over de gevolgen van hun acties. Dit kan resulteren in gedrag dat voor ouders uitdagend kan zijn, zoals ongehoorzaamheid of impulsieve besluiten. Wanneer kinderen zich in situaties bevinden waarin ze moeten wachten of aandacht moeten schenken, kan dit resulteren in frustratie en ongeduld. Het is belangrijk om te begrijpen dat deze reacties niet noodzakelijkerwijs voortkomen uit opstandigheid, maar eerder uit hun nog onvolgroeide hersenstructuur.

De ontwikkeling van de prefrontale cortex is een langzaam proces dat zich door de kindertijd voortzet en pas in de vroege volwassenheid volledig voltooid is. Gedurende deze periode

zullen kinderen leren om beter om te gaan met emoties, hun gedrag te reguleren en weloverwogen beslissingen te nemen. Dit biedt ouders richting en inzichten in het belang van geduld en consistentie, omdat het nodig is om hen te begeleiden bij hun ontwikkeling. Het herhaaldelijk aanbieden van instructies en structuur helpt niet alleen bij het bevorderen van dit leerproces, maar versterkt ook de ontwikkeling van de prefrontale cortex.

De Impact van Geduld en Consistentie

Geduld en consistentie zijn cruciale elementen binnen de opvoeding die een significant effect hebben op de ontwikkeling van kinderen. Wanneer ouders en opvoeders in staat zijn om kalm en gereguleerd te blijven in hun interacties, creëren zij een omgeving waarin kinderen zich veilig en ondersteund voelen. Dit vormt de basis voor een positieve ouder-kind relatie, die essentieel is voor de emotionele en sociale ontwikkeling.

Door consistent te zijn in hun opvoedingsmethoden, stellen ouders grenzen die kinderen helpen de consequenties van hun gedrag te begrijpen. Dit zorgt voor een gevoel van stabiliteit en voorspelbaarheid, wat een betrouwbaarheid creëert in de opvoeding. Kinderen leren dat hun acties een directe invloed hebben op de wereld om hen heen en dat bepaalde gedragingen roepen specifieke reacties op. Hierdoor ontwikkelen zij vaardigheden die hen later helpen bij het nemen van beslissingen en het navigeren door sociale situaties.

Bovendien heeft geduld een directe impact op de manier waarop kinderen omgaan met frustratie en teleurstelling. Wanneer ouders geduldig blijven, zelfs in uitdagende situaties, leren kinderen om ook zelf geduld te hebben. Dit vermogen helpt hen beter om te gaan met stressvolle situaties en draagt bij aan het opbouwen van veerkracht. Een omgeving waarin geduld en consistentie de norm zijn, moedigt kinderen aan om meer zelfbewust en zelfregulerend te worden.

Het voortdurend herhalen van gedragingen en de ondersteunende houding van ouders maakt het mogelijk dat kinderen deze vaardigheden internaliseren en toepassen in hun dagelijkse leven. Het ontwikkelen van geduld en het consistent toepassen van opvoedingsstrategieën leggen daarmee de basis voor een gezonde ontwikkeling en succesvolle sociale interacties in de toekomst. Uiteindelijk zijn geduld en consistentie niet enkel opvoedingsstrategieën, maar

fundamenten die een blijvende impact hebben op de groei en ontwikkeling van kinderen.

Praktische Tips voor Ouders en Leerkrachten

Het bevorderen van geduld en consistentie binnen de opvoeding en het onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Zowel ouders als leerkrachten spelen een belangrijke rol in het creëren van een ondersteunende omgeving. Een van de belangrijkste technieken is het toepassen van positieve versterking. Door kinderen regelmatig te belonen voor goed gedrag, kunnen opvoeders een sterke motivatie opbouwen. Dit kan variëren van verbale complimenten tot kleine beloningen, afhankelijk van de situatie. Positieve versterking stimuleert niet alleen gewenst gedrag, maar versterkt ook de band tussen opvoeders en kinderen.

Effectieve communicatie is een andere cruciale factor. Het is belangrijk dat ouders en leerkrachten open en duidelijke gesprekken voeren met kinderen. Dit houdt in dat zij actief luisteren naar de zorgen en behoeften van het kind, wat het gevoel van veiligheid en begrip vergroot. Het stellen van vragen en het laten zien van oprechte interesse in de gedachten van het kind, helpt bij het opbouwen van vertrouwen. Daarnaast is het goed om kinderen uit te leggen waarom bepaalde regels bestaan en wat de gevolgen zijn van hun gedrag. Hiermee leren zij niet alleen de regels, maar ook de waarde van verantwoordelijkheid.

Bij het stellen van verwachtingen is het essentieel om realistisch te zijn. Elk kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het is belangrijk om verwachtingen af te stemmen op het kind, rekening houdend met zijn of haar capaciteit en achtergrond. Dit voorkomt frustratie bij zowel de opvoeders als het kind en bevordert een positieve leerervaring. Door een veilige en consistente omgeving te scheppen waarin geduld en begrip centraal staan, kunnen ouders en leerkrachten kinderen begeleiden in hun persoonlijke ontwikkeling. Deze strategieën kunnen aanzienlijk bijdragen aan een harmonieuze interactie tussen opvoeders en kinderen.

